

11 ta' Marzu, 1960

Imħallef:—

Onor. Dr. J. Flores, B.L. Can., LL.D.

Peter Zammit

versus

Maria Zammit et.

Paternità Illegittima — Donegata Paternità —

Art. 85 tal-Kodiċi Ċivili.

Biex ir-ragel ikun jista' jirriżjuta li jagħraf bħala Ibnu tifel li twieled minn martu fuq il-motiv ta' adulterju ta' martu, jekk jipprova mhux biss il-fatt tal-adulterju ta' martu, iżda wkoll illi hi ja hbiellu t-twelid tat-tarbiġa; u f'dan il-każ, jkun irid jista' jipprova, ukoll fil-kawża li d'ha huwa jrid jidhad li jagħraf lit-tifel, sew il-fattijiet tal-adulterju

u tal-habt, kif ukoll l-fattijiet l-oħra kollha li bihom ikun jista' juri li hu mhux missier it-tarbija.

*Anki jekk jiġi pruvat l-adulterju tal-mara, jehtieg li jiġi asso-
dat inkontestabbilmment iċ-ċelament tat-twelid, u jkun irid
jiġi stabbilit illi l-mara adoperat ruhha b'leż żewġha ma
jkunx jaf bit-twelid; u mhix biżżejjed is-sempliċi ċirkus-
tanza li hi ma tkunx avżatu u ma tkun qaltlu xejn bit-
twelid. Iċ-ċelament jehtieg li jkun pruvat b'fatti pozittivi,
independentement minn kull dikjarazzjoni tal-omm.*

Il-Qorti:— Rat l-att taċ-ċitazzjoni li bih l-attur, pre-
messi d-dikjarazzjonijiet neċessarji u mogħtija l-provvedi-
menti kollha li jkunu opportuni, premess li fit-2 ta' Ottu-
bru 1957 lil Maria Zammit, mart l-attur, twielditilha tar-
bija adulterina bl-isem ta' Michelina, liema tifla ġiet re-
gistrata bħala bint l-attur u Maria Zammit, skond ma
jidher mill-kopja tal-att tat-twelid hawn annessa markata
dok A; u premess li l-istess Maria Zammit kienet iċċelat
lill-attur il-gradanza tagħha kif ukoll it-twelid tat-tarbi-
ja, tant li l-attur sar jaf b'dan minn għand in-nies; u peress
illi Maria Zammit kienet qegħdha tgħix, u għadha tgħix,
fi stat ta' adulterju ma' raġel ieħor, u dan ilha tgħix miegħu
fuq sentejn; u peress illi l-attur f'dan il-perijodu ta' sentejn
qatt ma kellu relazzjonijiet ma' martu, u kien fi-impossib-
biltà morali li jagħmel dan, peress illi għal żmien sentejn
ilu jgħix ma' ommu l-Hamrun, waqt li martu kienet u għad-
ha tgħix l-Imsida; talab li din il-Qorti (1) tiddikjara illi
l-attur mhux obligat jirrikonoxxi bħala bintu l-imsemmija
tifla adulterina, billi ma hix bintu; (2) u tordna illi l-att
tat-twelid riferibbli għall-imsemmija tarbija, numru tar-
registrazzjoni 6681, jiġi korrett fis-sens illi l-attur mhux
missierha, u għalhekk titniżżel bħala mwielda minn missier
injôt jew xi persuna oħra, u li taht il-kolonna "Name and
Surname", b'riferenza għall-missier, jithassar l-isem "Peter
Zammit" u jitqegħdu f'loku l-kliem "missier mhux magħ-
ruf", u jithassru r-riferenzi ko'lha li hemm għalieg taht
il-kolonna l-oħrajn, u taht il-kolonna "Name and Surname",
fejn jidher isem u kunjom l-omm, jithassru l-kliem "the
said"; bl-ispejjeż kontra l-konvenuta Maria Zammit;

Omissis;

Ikkunsidrat;

L-attur huwa żewġ il-konvenuta Maria Zammit, u fit-2 ta' Ottubru 1957 twieldet it-tifa Michelina, li fl-att tat-twelid tagħha (dok. A), fuq dikjarazzjoni tal-konvenuta Maria Zammit, giet registrata bhala bintha u bint l-attur;

L-attur jibbaża l-azzjoni odjerna fuq l-art. 85 tal-Kodiċi Civili, li jiddisponi illi "ir-raġel ma jistgħax jiċhad li jagħraf it-tifel bhala ibnu minhabba adulterju, hliet meta gie lilu mohbi t-twelid tiegħu; f'dan il-każ, huwa jkun jista' jipprova, ukoll fil-kawża li biha jkun irid jiċhad li jagħraf lit-tifel, sew il-fattijiet tal-adulterju u tal-habi, kif ukoll il-fattijiet l-oħra kollha li bihom jista' juri li hu mhux mis-sier it-tifel";

Għal raġunijiet eminentement ta' ordni publiku, ir-raġel ma għandux azzjoni ta' denegata paternità fil-każ ta' adulterju tal-mara. Bhala eċċezzjoni għal din ir-regola, l-ligi tagħti lir-raġel din l-azzjoni meta l-adulterju jkun akkompanjat miċ-ċelament lilu tat-twelid. Bħa'a tali, din l-eċċezzjoni hija ta' nterpretazzjoni rigoruża;

Għalhekk, qabel haġ'ohra, l-attur irid jipprova l-adulterju tal-konvenuta u ċ-ċelament tat-twelid tat-tarbiġa;

L-ewwel rekwiżit gie assodat, billi gie pruvat.....;

Dwar it-tieni rekwiżit;

L-attur joqgħod..... Huwa xehed.....;

Omissis;

Biex ir-rekwiżit taċ-ċelament ikun assodat, irid jiġi stabbilit inkontestabbilmment li l-mara tkun adoperat ruhha biex żewġha ma jkunx jaf bit-twelid. "Il faut toutefois qu'il établisse d'une manière incontestable les efforts faits

par la femme pour qu'il ignore la naissance' (Planiol, Re-
pert., Tome II, para. 803, p. 670);

Kif ġie stabbilit mill-Qorti tal-Appell fil-kawża "Sbezzo utrinque" (Vol. IV, p. 797), irid ikun hemm "celamento volontario con intenzione positiva di occultare la nascita... e la mancanza di diretta partecipazione della nascita del fanciullo all'attore non... importa per sè sola il celamento contemplato dalla legge" — prinċipju dan li ġie ribadit mill-istess Qorti fil-kawża "Vella utrinque" (XXX-I-474).
Hawnhekk il-Qorti qalet:— "Ma jikkostitwix nabi l-fatt li l-mara ma avżatux (lill-attur żewġha), kif ġie ritenut anki minn il-Qorti fil-kawża fuq imsemmija". Irriżulta wkoll illi granet qabel it-twelid huwa kien sama' li l-mara tiegħu kienet tqila; u, kif irriteniet din il-Qorti fil-kawża "Abela utrinque" fid-9 ta' Novembru 1936, dan huwa ndizju kontra iċ-ċelament Qabel xejn huwa mehtieg li jkun pruvat iċ-ċelament f'fatti pożitivi, indipendentement minn kwalunkwe dikjarazzjoni tal-omm";

F'dan il-każ ma ġiex pruvat li l-konvenuta hbiert it-twelid tat-tarbija. Għalkemm hija ma qaletx lill-attur bit-twelid, meta kienet gravida baqghet toqghod fejn kienet qabel meta kienet mal-attur, distanza żgħira minn fejn joqghod l-attur; baqghet toħroġ, kif rawha n-nies, mingħajr ma hbiert il-gravidanza, tant li l-attur sar jaf biha; ma ppartorjatx f'xi post straman jew bil-habi, imma fid-dar tagħha; u hija stess iddikjarat it-twelid tat-tarbija, u jidher miċ-ċertifikat tat-twelid (dokument A);

Għalhekk;

Tiċhad it-talbiet; bl-ispejjeż kontra l-attur.